

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

SUOSITUKSET

VAKAAN KOULUTUKSEN SUUNNITTELUUN JA TOTEUTTAMISEEN

Nadia Monacelli, Arianna Mori

Parman yliopisto

30.12.2020

Sisällysluettelo

JOHDANTO	2
1. Viimeisin tieto.....	2
2. Mitä opimme kirjallisuudesta?.....	3
3. Mitä opimme tutkimuksista?.....	3
4. Mitä opimme meneillään olevasta koulutuksesta?.....	4
KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN.....	7
5. Kenelle ja mihin tarkoitukseen koulutus on suunnattu?	7
5.1 Peruskoulutus.....	7
5.1.1 Tietämys ja toiminta.....	8
5.1.2 Ryhmäkulttuurin ja läheisyysuhteiden luominen	8
5.1.3 ”Kansalaisuuskoetus”-kurssi kaikille.....	9
5.2 Syventävä koulutus: toimii erityisosa kokonaisuutta.....	9
5.2.1 Mitä tehdä: erikoistuminen.....	10
5.2.2 Miten: myötätunnosta vastuuseen	11
5.2.3 Kenen kanssa: integraatio.....	13
6. Miten tunnistaa ja rekrytoida harjoittelijoita?.....	15
7. Ehdotuksia opetusmenetelmiin ja arviointiin.....	16
8. Arvioinnin kategorinen välttämättömyys.....	18
9. Vammaisiin naisiin kohdistuva väkivalta: suuri näkymättömyys.....	19
10. Omatoiminen harjoittelu johtopäätöksenä	20

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

1

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

JOHDANTO

Näissä suosituksissa pyritään tiivistämään keskeiset seikat, jotka olisi otettava huomioon sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevan koulutuksen järjestämisessä ja toteuttamisessa, keskittyen erityisesti vammaisiin naisiin kohdistuvaan väkivaltaan. Sisältö on peräisin useista lähteistä: 1) analyysistä aiheesta olemassa olevasta kirjallisuudesta sekä ammattilaisille tarjottavasta koulutuksesta että hyvistä käytännöistä; 2) kokemuksista hyvistä käytännöistä Euroopassa ja 3) hankkeen toteuttajien suorista kokemuksista koulutuksen kehittämisestä.

Materiaalien analysoinnista ilmeni joitakin kriittisiä näkökohtia, joista alettiin hahmottaa suuntaviivoja sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan liittyvän koulutuksen järjestämisessä.

1. Viimeisin tieto

Kansalliset ja kansainväliset järjestöt ja toimijat ovat kahden viime vuosikymmenen aikana ponnistelleet huomattavasti sellaisten ohjelmien toteuttamiseksi, joilla pyritään sekä ehkäisemään että tukemaan perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhreja.

Uhreille annettavan tuen osalta on nyt hyvin tiedossa, että mahdollisuus muuttaa kaikki poliittiset aikomukset tehokkaiksi toimiksi, joilla voidaan parantaa uhrien elämänlaatua, riippuu ensisijaisesti mahdollisuudesta luottaa asianmukaisesti koulutettuihin ammattilaisiin, jotka voivat tarttua väkivallan merkkeihin ja ”sitoutua” uhriin tukeakseen häntä ilmiannossa ja ennen kaikkea väkivaltaisesta suhteesta poistumisessa. Tämä tarkoittaa, että näiden ammattilaisten on ennen kaikkea tunnettava väkivallan uhrien haavoittuvuudet ja erityistarpeet. Toiseksi ammattilaisten on tiedettävä, miten torjua ne tehokkaan ammattisuhteen rakentamisessa ja lopuksi on tiedettävä näitä erityistilanteita varten perustetut palvelupolut ja verkostot. Tästä näkökulmasta on olemassa monia ammattilaisia, jotka voivat olla näissä tilanteissa: terveydenhuoltohenkilöstö, lääkärit, sairaanhoitajat, opettajat, poliisit, asianajajat ja tuomarit. Jokainen niistä voi edustaa ensimmäistä askelta avunpyynnössä. Polun tulos ja uhrin tulevan elämän laatu

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

2

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

riippuvat näiden ammattilaisten kyvystä luoda riittävän turvallinen ja tukea antava ammatillinen auttamissuhde.

Tämä pätee erityisesti silloin, kun tällaiset ammattilaiset kohtaavat väkivallan merkkejä naisilla, joilla on jokin vamma. Ammattilaisten on tunnettava väkivallan uhrien haavoittuvuudet ja tyypilliset tarpeet, mutta myös tarpeet, jotka riippuvat fyysisestä tai henkisestä toimintarajoitteesta. Lisäksi, kuten nyt hyvin tiedetään, vammaiset naiset eivät kohtaa ainoastaan kaikkia naisia koskevaa väkivaltaa vaan myös erityisesti heidän tilaansa liittyviä hyväksikäytön muotoja. Jotkut vammaiset naiset ovat esimerkiksi perustarpeiden vuoksi riippuvaisia toisista, joten toimet, joita ei pidetä loukkaavina vammattomille naisille, voivat olla erittäin haitallisia vammaisille naisille.

2. Mitä opimme kirjallisuudesta?

Kuten aiemmassa raportissa on kuvattu (<https://vivien-project.eu/wp-content/uploads/2020/09/Report-training-studies.pdf>), väkivallan naisuhreja tukevien ammattilaisten koulutusten tuloksista on vain vähän eurooppalaisia tutkimuksia. Useimmat julkaisut raportoivat terveydenhuollon ammattilaisille suunnatuista kursseista ja kuvaavat olennaisesti hyväksytyjä sisältöjä ja menetelmiä, kun taas ne kertovat hyvin vähän niiden vaikutuksista. Yleisesti ottaen huolenaiheena on lisätä tietämyksen astetta, kun taas kiinnitetään vain vähän huomiota siihen, miten tämä tieto voi olla hyödyllistä tehokkaan auttamissuhteen luomisessa uhrin.

3. Mitä opimme tutkimuksista?

Tämä vahvistettiin tutkimuksessa (https://vivien-project.eu/wp-content/uploads/2020/03/Report-research_UNIPR.pdf), jolla pyrittiin tutkimaan psykologisia elementtejä, jotka voivat olla perustana tukevan ja kannustavan suhteen rakentamiselle. On tärkeää tietää miten ammattilaiset epäsuorasti (tunteet, tuntemukset, motivaatiot) ja suorasti (asenteet, uskomukset ja väitteet) ajattelevat, edustavat ja järjestävät merkityksiä, jotka liittyvät väkivaltaan. Tämä merkitysten järjestäminen muokkaa tapaa, jolla ammattilaiset luovat suhteeseen uhrien kanssa. Tulokset osoittivat itse asiassa kaikissa neljässä maassa

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

3

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

(Bulgaria, Kroatia, Suomi ja Italia) sekä koulutettujen että kouluttamattomien ammattilaisten hyvän tietopohjan sukupuoleen perustuvasta väkivallasta sekä sukupuolten välisestä suhteesta ja väkivallasta. Vaikeaa on kuitenkin ”teko”, tai miten uhriin samastutaan. Toisen tunnetilan määrittelemiseksi näyttää puuttuvan sanoja, mikä tarkoittaa toisen tuntemuksen puutetta ja tiedon puutetta siitä, mitä vaikutuksia tällä voi olla uhriin ja auttavaan suhteeseen. Ammatilliset ovat paljon taitavampia kuuntelemaan itseään kuin uhria. Kyky ”ymmärtää” uhria ja hänen kokemuksiaan on erittäin huono ja hyvin myötätuntoinen. Lisäksi ammattilaisten tietoisuus uudelleentraumatisoitumisen riskeistä on hyvin vähäistä. Kyselylomakkeiden ja haastattelujen vastaukset osoittivat itse asiassa vain vähän käsitystä näistä näkökohdista ja niiden mahdollisista kielteisistä tuloksista. Itse asiassa he näyttivät olevan hyvin tyytyväisiä siihen, että he ovat pystyneet tekemään jotain, noudattamaan protokollaa ja kiinnittämään huomiota teknisiin näkökohtiin sen sijaan, miten he suorittavat työnsä ja millaisia vaikutuksia sillä voi olla uhriin.

Edellä kuvatut kriittiset seikat tulevat entistä selvemmin esiin, jos ammattilainen havaitsee toimivansa marginaalitalanteissa, kuten maahanmuuttajanaisten tai vammaisen naisen kanssa. Vammaisuuden osalta kirjallisuuden analyysi osoitti selvästi, kuinka vähän tai mitään ei ole tehty ammattilaisten kouluttamiseksi vammaisiin naisiin kohdistuvaan väkivaltaan liittyen. Toinen huomionarvoinen kriittinen seikka on se, että Euroopan tasolla esiintyy huomattavaa kahtiajakoa toimielinten ja ohjelmien välillä, jotka on omistettu yhtäältä sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan ja toisaalta vammaisuuteen. Itse asiassa on ollut mahdollista löytää vain muutamia ensisijaisesti sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa käsitteleviä instituutioita, jotka järjestävät tai osallistuvat vammaisille naisille suunnattuihin hankkeisiin tai toteuttavat koulutusta asiasta.

4. Mitä opimme meneillään olevasta koulutuksesta?

Kriittinen ongelma, joka nousi esiin kaikissa maissa ennen koulutusten aloittamista, koski osallistujaryhmän rekrytointia. Ammattilaisten rekrytointi ja osallistumishalukkuuden ylläpitäminen oli

Giolli
Società Cooperativa Sociale
Centro permanente di ricerca
e sperimentazione
sui metodi di Paulo Freire
e Augusto Boal

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

4

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

hyvin vaikeaa. Itse asiassa oli tarpeen ottaa yhteyttä heihin useita kertoja ja sopia monia tapaamisia ennen heidän osallistumistaan.

Ammattilaisten löytämisen vaikeuden lisäksi oli myös ”aloitettava tyhjästä” joka kerta, jos halusi järjestää koulutuksen aiemmin koulutetuille ammattilaisille. Tältä osin olisi hyödyllistä pitää kirjaa osallistujista jokaisen koulutuskerran aikana. Itse asiassa olisi mahdollista kysyä, olisivatko he halukkaita yhteydenottoon jatkossa uusien koulutusten varalle. Näin varmistettaisiin koulutettuja ammattilaisia koskevan tietokannan luominen, josta valitaan osallistujia jatkokoulutukseen, jotta eriytettäisiin esimerkiksi koulutuksen tasot ja/tai koulutukset ammatillisiin aloihin jaoteltuina.

Toinen kriittinen näkökohta, joka on otettava huomioon kehitettäessä koulutusohjelmaa ammattilaisille, on sopivan opetusmenetelmän valinta. Kuten olemme kuvanneet aiemmassa raportissa (<https://vivien-project.eu/wp-content/uploads/2020/09/Report-training-studies.pdf>), vaikka on olennaisen tärkeää parantaa ammattilaisten tietoja ja taitoja väkivaltakysymyksissä, olisi toivottavaa auttaa heitä rakentamaan tukea antava suhde uhriin. Itse asiassa, vaikka suurin osa nykyisestä koulutuksesta aiheen kirjallisuuden mukaan käyttää pääasiassa informatiivista koulutusmenetelmää, olisi suositeltavaa työskennellä paitsi ”osaamisen” parissa, mutta ennen kaikkea ”osata olla” parissa. Koska vaikka osallistujille on tärkeää saada tietoa siitä, mitä pitäisi tehdä väkivallan uhreiksi joutuneiden naisten kohtaamisessa, tuntuu entistäkin tärkeämmältä, miten se tehdään. Tätä ei voida tehdä ilman riittävää tietoa väkivallan psykologisista seurauksista ja kommunikaatiokykyjen, suhdekykyjen ja empatiakykyjen hallitsemisesta. Tässä suhteessa kaikki VIVIN-hankkeeseen osallistuvat toteuttajat ovat päättäneet esitellä koulutuksiinsa osallistuville ammattilaisille didaktisen metodologian, joka ei ole vain informatiivinen, vaikka jokaisella on omat erityispiirteensä.

Eryityisesti italialaiset toteuttajat (Giolli ja ACAV) käyttivät meta-menetelmää, joka on rakenteilla oleva menetelmä, jota ei ole määritelty. Tälle menetelmälle on ominaista osallistavat ja aktiiviset tekniikat (harjoitukset, roolileikki, Forum Teatteri, kysymykset ja metaforat) verrattuna toiseen menetelmään, joka

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

5

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

koostuu oppitunneista ja dioista. Painopiste on taidoissa enemmän kuin informaatiossa, kognitiivisen ja emotionaalisen työn vuorottelulla.

Toinen käytetty menetelmä oli induktiivinen menetelmä, joka lähtee osallistujien suorista kokemuksista ja päättyy yleisempiin pohdintoihin, ja joka kiinnittää huomiota sekä yksilön että ryhmän tunnekokemuksiin. Eli yleisesti menetelmä, joka ottaa huomioon tunteet, mielen ja kehon.

Erityistä huomiota kehon kanssa työskentelyyn antaa suomalainen ryhmä soveltamalla menetelmäänsä SomeBodya®. Menetelmässä keskitytään psykososiaalisen ohjauksen ja psykofyysisen fysioterapian välineisiin ja niiden yhdistelmään: kehotietoisuus, minäkuva, hengitys, rentoutuminen ja sosiaalinen vuorovaikutus. Osallistujilla on lähikoulutusta, jonka jälkeen ryhmätoimintaa tehdään pareittain. Kirjoittajien mukaan osallistujat voivat ohjata uskottavasti asioita, joita he ovat valmiita kokemaan, kohtaamaan ja tekemään itse. Tärkeimmät oivallukset ja taidot, joita tarvitaan laadukkaan ohjauksen tarjoamiseen SomeBody-ryhmille, tulevat kokemuksellisuudesta ja harjoittelusta, ja ne edellyttävät itse asiassa sitoutumista ja läsnäoloa.

Kroatian ja Bulgarian toteuttajat päättivät myös omaksua aktiivisen opetusmenetelmän, jolle on ominaista lyhyt luento, yhteys ja avoin keskustelu, harjoittelu ja keskinäinen oppiminen.

Koulutussisällön osalta toinen keskeinen hankkeessa esiin tullut näkökohta koski tarvetta erottaa ammattialojen välinen sisältö kunkin ammattiluokan sisällöstä. Itse asiassa sukupuolittunutta väkivaltaa koskevan perustiedon lisäksi jokaisen toimijan on oltava selvillä siitä, mitä voi ja mitä ei voi tehdä sekä tarvittavista taidoista ja noudatettavista erityisistä protokollista, jotka määrittelevät heidän toimintalansansa. Jotta auttava suhde syntyisi, on olennaisen tärkeää, että jokainen ammattilainen tuntee ammatinsa viitekehyksen. Tässä kehyksessä määritellään itse asiassa toimintatila ja rajat sekä säännöt, joita on noudatettava. Tältä osin projektitoimijat järjestivät ”Moniammatilliset koulutukset” (perustaso, keskitaso ja edistynyt), joihin osallistui samanaikaisesti eri ammattiluokkiin kuuluvia ja ”Alakohtaiset seminaarit”, jotka osoitettiin tiettyyn ammattiluokkaan. Tähän viimeiseen näkökohtaan viitaten bulgarialaiset toteuttajat toteavat, että ne ovat päättäneet käyttää koulutuksessaan, lukuun ottamatta Italiasta, Kroatiasta

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

6

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

ja Suomesta peräisin olevien kumppaneiden tarjoamia koulutusmateriaaleja ja koulutusohjeita myös globaaleilta järjestöiltä, kuten YK, Unicef ja WHO. Kohderyhminä bulgarialaisilla olivat poliisit, sosiaalityöntekijät, oikeuslaitos ja opettajat.

KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN

5. Kenelle ja mihin tarkoitukseen koulutus on suunnattu?

Kuten minkä tahansa koulutussuunnittelun yhteydessä, koulutuksen tarkoitus on ensin määriteltävä hyvin huolellisesti. Sen vuoksi on alusta alkaen tehtävä selväksi saavutettavat taidot ja tietämys ja tunnistettava kohderyhmä asianmukaisesti tämän tarkoituksen perusteella. Sukupuoleen perustuvan väkivallan alalla voidaan yleisellä tasolla erottaa kaksi koulutustasoa:

Perustaso, jolla pyritään levittämään tietoa ja kulttuuria sukupuoleen perustuvasta väkivallasta tietyssä ammatillisessa tai institutionaalisessa työryhmässä ja edistämään yksilön ja sosiaalisen vastuun omaksumista tässä suhteessa.

Syventävä taso, joka on tarkoitettu ammattilaisille, jotka ammatillisen pätevyytensä puitteissa osallistuvat pitkällä aikavälillä uhrin suojeluun ja tukemiseen. Toisin kuin aiemmassa, näiden ammattilaisten on voitava oman ammatinsa tavoitteiden perusteella luoda tehokas auttava suhde uhriin ja olla tietoisia siitä, että heidän väliintulonsa on sovitettava yhteen kaikkien muiden koko prosessiin osallistuvien ammattilaisten toimien kanssa.

5.1 Peruskoulutus

Sen pitäisi johtaa eri aloilla työskentelevien ammattilaisten tunnistamaan ”väkivallan merkit” ja käyttämään välineitä näiden tietojen hallintaan.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

7

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

5.1.1 Tietämys ja toiminta

Tässä tapauksessa koulutuksen tavoitteena ei ole kouluttaa asiantuntijoita, vaan tietoisia ja vastuullisia kansalaisia, jotka pystyvät tunnistamaan koetun kärsimyksen ja haitan ja kykenevät toimimaan ”linkkinä” uhrin ja erikoistuneiden palvelujen välillä, jotka voivat puuttua asiaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Sisällön on edistettävä hallitsevien stereotyyppien purkamista sukupuolten epäsymmetriassa, väkivallan alkuperässä ja sen psykologisissa ja sosiaalisissa seurauksissa sekä uhrin että hyökkääjän kokemuksiin nähden. Niiden pitäisi myös välttämättä johtaa siihen, että jokainen henkilö tietää, miten toimia parhaiten tässä nimenomaisessa yhteydessä, jos hän on väkivallan uhri, jos hän todistaa väkivaltaa, tai jos hän kuulee siitä uhrin tai tuttavien tai kollegan kautta.

5.1.2 Ryhmäkulttuurin ja läheisyysuhteiden luominen

Yksilövastuuvoittaminen voidaan saavuttaa systemaattisesti vain siinä määrin kuin sosiaalisen vertailuryhmän kulttuuri-ilmasto sen sallii ja siihen kannustaa. Tätä silmällä pitäen on hyödyllistä ehdottaa koulutusta yrityksiin ja institutionaalisiin yhteyksiin.

Tässä tapauksessa suositellaan, että koulutustapahtumat järjestetään kaikkien palkkaluokkien työntekijöiden läsnä ollessa: vahtimestarit, toimistotyöntekijät ja johtajat osallistuvat samaan aikaan. Koulutustulosta voidaan tietysti arvioida yksilöllisesti, mutta jotta prosessi olisi ajan myötä tehokas, on edistettävä uutta yrityskulttuuria ja tämä voidaan saavuttaa vain siinä määrin, että ”kaikki tietävät, että kaikki tietävät”. Yksittäinen koulutettu henkilö tietystä työrakenteesta, olkoon se sitten yksityinen tai julkinen, ei voi tehdä merkittäviä muutoksia työtovereiden taitoihin eikä työn organisointiin väkivallan syntymisen ja uhrien tukemisen helpottamiseksi.

Kuten kirjallisuudesta ja kokemuksesta käy ilmi, tietyille ammattiryhmille, joilla ei ole tarvittavaa yhteistyötä keskenään (esim. yleislääkärit tai lastenlääkärit), suunnatun koulutuksen tehokkuus on hyvin vähäistä. Siinä tapauksessa voisi olla hyödyllisempää järjestää ”alueellisia” muodostelmia esim. kaupunginosan mukaan. Tällä rajatulla alueella koulutukseen voivat osallistua kaikki ammattilaiset, jotka

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

8

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

saattavat joutua käsittelemään väkivaltatapauksia: lääkärit, lastenlääkärit, poliisi, opettajat, sosiaalipalvelut, yhdistykset esimerkiksi vammaisille, maahanmuuttajille, vanhuksille jne.

Tässä tapauksessa myös koulutusmenetelmä mahdollistaisi väkivallan kohdalla ”jaetun kulttuurin” rakentamisen, hyötynä, että alusta alkaen sisällytettäisiin kaikkein riskialttiimmat kategoriat. Tällainen lähestymistapa mahdollistaa myös läheisyyden ja yhteisön suhteiden rakentamisen. Tutustumalla toisiinsa jokainen ammattilainen voi tarvittaessa enemmän vapaasti kääntyä henkilön puoleen kuin yhteiskunnallisen roolin tai tehtävän edustajana.

5.1.3 ”Kansalaisuuskoulutus”-kurssi kaikille

Koulutusreittejä käsittelevästä kirjallisuudesta on tullut esiin osittaista, valmistelematonta koulutusta, joka on erotettu mahdollisuudesta toteuttaa konkreettisia muutoksia kyvyssä tunnistaa ja hallita tapauksia. Koulutukseen osallistuminen jätetään yksilöiden hyvän tahdon varaan, ja tällaisen koulutuksen tuloksia on vaikea arvioida sosiaalisten vaikutusten kannalta.

Ihannetapauksessa peruskoulutustason pitäisi olla osa kaikkien koulutussuunnitelmaa. Koulujen ja yliopistojen opetussuunnitelmiin olisi sisällytettävä koulutusta sukupuoleen perustuvasta väkivallasta, joka on todellinen poliittinen haaste jo ennen kulttuurillista. Kansalaiskoulutuksen kurssit toisen asteen opiskelijoille tai kaikkien yliopisto-opiskelijoiden käytettävissä olevat opintopisteet voivat olla vaihtoehto, johon oppilaitoksille voidaan tarjota. Taaskaan tavoitteena ei varmasti olisi kouluttaa asiantuntijoita, vaan totuttaa nuorempia sukupolvia ja tulevia ammattilaisia aiheeseen, jolloin siitä tulee systemaattisesti ja sopivalla sisällöllä kaikkien ”perintö”.

5.2 Syventävä koulutus: toimii erityisosa kokonaisuutta

Kun peruskoulutus on tarkoitettu kaikille kansalaisille, jotta he voivat tunnistaa väkivaltaiset tapahtumat ja mahdollisesti raportoida niistä, syventävä koulutus on suunnattu ammattilaisille, joiden väliintulo on erityinen ja tarpeellinen askel väkivallan uhreiksi joutuvien naisten tukemisessa. Tämän tason koulutuksen on täytettävä kolme erityistavoitetta. Ensimmäinen on hankkia tarvittavat erityistaidot,

Giolli
Società Cooperativa Sociale
Centro permanente di ricerca
e sperimentazione
sui metodi di Paulo Freire
e Augusto Boal

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

9

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network

An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

joita tarvitaan, kun tuetaan uhria hänen kertomuksessaan ja prosessissaan poistua väkivaltaisesta suhteesta. Toinen tavoite on parantaa kykyä rakentaa auttava suhde, jonka uhri kokee turvalliseksi ja luotettavaksi ja jonka avulla ammattilainen voi hoitaa suojeluun ja puolustukseen liittyviä tehtäviään parhaalla mahdollisella tavalla. Kolmas tavoite koskee sitä, että ammattilainen tiedostaa tarkasti tehtävänsä, jota hän suorittaa koko tukiprosessin aikana ja sen, että hänen tehtävänsä on tarpeen muiden mukana olevien ammattilaisten tehtävien suorittamiseksi.

Tämän vuoksi kaikki syventävät koulutukset olisi jäsenneltävä kolmeen moduuliin:

- 1) Mitä tehdä: Väkivallan naisuhreille osoitettujen erityistoimien tunnistaminen ja vahvistaminen
- 2) Miten se tehdään: tehokkaan auttavan suhteen rakentaminen uhuriin
- 3) Kenen kanssa se tehdään: Kehitetään valmiuksia työskennellä muiden mukana olevien ammattilaisten kanssa.

5.2.1 Mitä tehdä: erikoistuminen

Väkivallan uhrin hoitaminen edellyttää kunkin ammattihenkilön erityisten ja ei-rutiininomaisten toimien toteuttamista. Väkivallan uhrien psykologiset ja olemassa olevat haavoittuvuudet on välttämättä otettava huomioon. Tämä moduuli olisi suunnattava yksilöllisen pätevyyden vahvistamiseen, jolloin jokainen ammattilainen panee täytäkseen tehokkaimmat toimenpiteet uhrin vastaanottamiseksi, suojelemiseksi ja tukemiseksi.

Rikosilmoitusta kirjoitettaessa toistuvan hyväksikäytön uhrilta ei kysytä samoja kysymyksiä kuin varkauden uhrilta. Lääkäreiden ja ehkä erityisesti sairaanhoitajien on tiedettävä, että ei kysellä samoja kysymyksiä tai suoriteta samoja diagnostisia tutkimuksia väkivallan uhriksi joutuneelta naiselta ja auto-onnettomuuden uhrilta. Kohdatessaan naisen, joka kertoo kaltoinkohtelustaan, sosiaalityöntekijän on välittömästi kyettävä kehittämään erilaisia puuttumishypoteeseja, joissa otetaan huomioon naisen koko eksistentiaalinen konteksti ja erityisesti se, että hän voi olla myös äiti. Samoin psykologilla täytyy olla hyvin tarkka käsitys sopivimmasta interventiotyypistä sen vaiheen mukaan, jossa nainen on. Esimerkiksi vastaanotolla psykologisen väliintulon on pyrittävä tukemaan naista jatkamaan väkivaltaisesta

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

suhteesta poistumista suosimalla ”tässä ja nyt” -tyyppistä väliintuloa. Varsinaisiin psykoterapeuttisiin polkuihin, jotka vaativat paljon tunne-energiaa ja voivat olla ohimenevästi horjuttavia, pääsee vasta loppupäässä, kun nainen on saavuttanut uuden tasapainon.

Asianajajan oikeusprosessin rakentaminen edellyttää myös varovaisuutta ja asianmukaisia metodologioita. Oikeudelliset polut ovat ilmeisesti keskittyneet naiseen, mutta eivät aina eikä heti ota huomioon myös äitiä. Naiseen kohdistuva väkivalta vähättelee henkilöä sellaisenaan, mutta myös vaarantaa väistämättä roolinsa vanhempana. Vaikka vanhempien vieraantumisen käsitettä käytetään ehkä enemmän kuin on tarpeen riitaisissa eroissa, joihin ei liity väkivaltaa, vanhempien toiminnan ja suhteen heikentymistä väkivallan seurauksena ei oteta huomioon. Tässä yhteydessä tarve suojella alaikäisiä päätyy liian usein syytteeksi äidille: kun häntä katsotaan myötätuntoisesti väkivallan uhrina olevana naisena, tuomio on väistämätön, kun häntä pidetään äitinä ja hänen odotetaan toimivan ”ikänsä kuin” väkivaltaa ei ollut. Tämän näkökohdan osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota sosiaalityöntekijöiden ja väkivallan vastaisten keskusten toimijoiden kouluttamiseen. Mitä tarkoittaa väkivallan naisuhrin ja äitiuhrin ”turvaaminen” ja samalla hänen uudistetun itsenäisyytensä eteen työskentely?

Tavoitteet, toteutettavuusaste ja hoitopolun odotetut tulokset on rakennettava yhdessä päähenkilön kanssa ja räätälöitävä hänelle. Toimijoiden ja sosiaalityöntekijöiden on mieluiten yhdessä hankittava kyky kartoittaa yksittäisiä tilanteita käytettävissä olevien resurssien osalta (mitä nainen voi tehdä, mitä hän pystyy tekemään tänään, mitä hän voisi huomenna tehdä, keneen hän voi luottaa jne.) ja rajoitteet (hänen suurimmat vaikeutensa, pelkonsa, mitä hän ei voi tehdä, jne.). Heillä on myös oltava hyvä tietämys alueella käytettävissä olevista resursseista ja osattava sovittaa niiden ja uhrin välillä, jotta ne olisivat hänen ulottuvillaan.

5.2.2 Miten: myötätunnosta vastuuseen

Kun koulutuksen sisältö on laadittu ja tunnistettu, toisessa moduulissa olisi käsiteltävä hyvin arkaluontoista kysymystä, joka koskee tämän tiedon muuttamista konkreettisiksi ja tehokkaiksi toimiksi.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Tämän hankkeen tutkimuksessa osallistujille näytettiin lyhyt video väkivallan uhrin vastaanottamisen erikoistuneessa keskuksessa työskentelevästä sosiaalityöntekijästä. Selvästi hämmentyneen ja shokissa olevan uhrin edessä sosiaalityöntekijä lausuu täydellisen ja yksityiskohtaisen luettelon kaikista palveluista, jotka ovat keskuksessa saatavilla. Jos ajatellaan asetelmaa ”tiedon” näkökulmasta, voimme vain päätellä, että sosiaalityöntekijä tiesi aivan hyvin, mitä keskustassa oli mahdollista ”tehdä”. Mutta jos kysymme itseltämme, onko tämä tieto ollut hyödyllinen siihen tarkoitukseen, johon se oli tarkoitettu, eli olla uhrin saatavilla ja hyödyllinen, voimme vain todeta tappion. Itse asiassa todellisen protokollan muodostama ”Kymmenen käskyä”, ei ole mitenkään uhrin ulottuvilla; siinä ei edes käsitellä uhrin tarpeita. Se edustaa lukemattomia mahdollisia vastauksia mahdollisiin tarpeisiin, joita uhrin todennäköisesti ilmaisevat näissä olosuhteissa. Uhri, jolle sosiaalityöntekijä puhui, ei ollut vain häkeltynyt tiedosta, vaan koki myös vieraantumista, koska mitään ehdotettua hänelle henkilönä, hänen erityispiirteensä huomioon ottaen, juuri sillä hetkellä. Häneltä ei kysytty mitään, hänelle ei annettu erityistä huomiota, ja annettiin suuria ”et koskaan jää yksin” -lupauksia, jotka hylättiin seuraavassa kohtauksessa.

Mielenkiintoinen fakta on kuitenkin osallistujien kommentteissa maasta ja koulutustasosta riippumatta. Yleensä osallistajat ilmaisivat jonkin verran tyytyväisyyttä toimijan käyttäytymiseen ja arvostusta hänen ”ammattitaitoaan” kohtaan. Kärsivän uhrin kohdalla mahdollisuus ”tehdä jotain” tai ainakin sanoa, että he ”voisivat tehdä sen”, edusti osallistujille suurta helpotusta: hyödyllisyyden tunnetta.

Tämä on se tärkein asia: toimijat voivat vakuuttaa itselleen, että ”kun tietää mikä on parasta tehdä” tai ”mitä voitaisiin tehdä” vastaa mahdollisuutta toteuttaa se, jättäen uhrin päätettäväksi, pystyykö hän tarttumaan näihin mahdollisuuksiin vai ei. Toimijat saattavat olla kiinnostuneempia rauhoitella voimattomuuden tunteitaan tekemällä satunnaisia ehdotuksia kuin varmistamalla, että näistä ehdotuksista todella on apua uhrin tukemisessa. Valitettavasti melko usein on vaarana, että toimija, joka luottaa siihen, että uhrille tehdyt ehdotukset ovat kohtuullisia, lannistuu kun näitä ehdotuksia ei olla halukkaita hyväksymään ja syyttää uhria yhteistyökyvyttömyydestä tai jopa uhmakkuudesta.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

12

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Protokolla on käytännön kannalta hyödyllinen työkalu, työkalupakki, mutta se ei ole vastaus joka ikisen ihmisen tarpeisiin. Ammattitaito on siinä, että osataan mukauttaa protokollan sisältö kyseisen henkilön erityisolosuhteisiin ja yksilöllisiin tarpeisiin. Tässä tapauksessa viittaamme henkilöön, eikä enää vain uhuriin. Itse asiassa, jos erityistaitojen hankkiminen viittaa ”uhrin kuntoon”, kyky ottaa nämä taidot käyttöön riippuu toimijan kyvystä ottaa huomioon hänen edessään oleva henkilö, joka uhrina olemalla on osa hänen tilansa sillä hetkellä, mutta ei ainoa tilansa. Hänen tapansa olla uhri ja siihen liittyvät kokemukset ovat hänen elämäkertansa, eikä mikään muu. Henkilö, jolla on koko historiansa, antaa erityisen merkityksen uhriksi tulemiselle

Siksi auttavan suhteen laatu ei pääty ammattilaisen empatiataitoihin tai kuuntelutaitoihin, vaan kykyyn antaa henkilön osallistua itse suhteen rakentamiseen, hänen tarinansa, epävarmuustekijöidensä ja varmuutensa kanssa. On tärkeää selventää, että tällä osaamisella ei ole mitään tekemistä ”hyvyyden” kanssa. Äänen antaminen uhrille ja henkilölle, jolloin hän voi osallistua aktiivisesti siihen, mitä tapahtuu, hänen vahvuutensa ja heikkoutensa oikeuttaminen, on ainoa tapa, jolla uhri voi kokea itsensä luotettavana, uskottavana henkilönä, joka voi luottaa keskustelukumppaneihinsa: se on täsmälleen päinvastainen kokemus kuin jonka hän koki väkivaltaisessa suhteessa. Jokaisen ammattilaisen vastuulla on antaa uhrin kokea itsensä auttavassa suhteessa luotettavaksi ja päteväksi henkilöksi.

5.2.3 Kenen kanssa: integraatio

Kolmannen moduulin on tehtävä ammattilaiset tietoisiksi paikastaan ja tehtävästään interventioketjussa väkivallan uhrin suojelemiseksi ja tukemiseksi: jokaisen on tehtävä työnsä parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntäen muiden tapaukseen osallistuneiden ammattilaisten työtä ja taitoja sekä varmistettava, että heidän työnsä on saatavilla. Kun puhutaan ”palveluverkostosta”, on muistettava, että verkon tehokkuus riippuu kunkin linkin erityisestä sitoutumisesta yhdessä muiden kanssa: Verkkoa ei määritä sen ”solmut”, vaan solmusta toiseen virtaavan tiedon ja toiminnan laatu.

Suurin osa väkivallan uhreiksi joutuneille naisille suunnatuista interventioista koostuu lukemattomien erilaisten ammattilaisten toteuttamista toimista, jotka joskus kuuluvat jopa kaukaisiin

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

palveluihin ja virastoihin. Ammatillisen osaamisen ja tiedon kunnioittamisen nimissä tietyn tilanteen monimutkaisuus hajoaa usein, ja jokainen osa uskotaan yhdelle ammattilaiselle: lainvalvontaviranomaisille, tuomareille, psykologeille ja opettajille, jokainen puuttuu asiaan ja jokaisella on antaa ”hyviä neuvoja”. Mutta nainen joutuu uhrina myös turvautumaan asianajajaan, tottelemaan sosiaalityöntekijää, kulkemaan toimijoiden mukana. Ja sitten on lasten opettajat, on työmaailma, on maailma ulkopuolella, on tarpeen ajatella huomista.

Tällä tavoin naisesta uhkaa tulla osittaisten ja useiden toimien häkeltynyt vastaanottaja, jonka yleinen merkitys on edelleen selvittämätön. Tämä toimintatapa voi tuoda peliin toimenpiteitä, jotka ovat yksilöllisesti päteviä, mutta joita koordinoidaan, jos niitä koordinoidaan lainkaan, palvelujen järjestämisen tarpeiden eikä sen henkilön tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan, jolle ne on tarkoitettu.

Keskustelut, jotka hallitsevat naista, (kenen toimesta ja missä olosuhteissa ne syntyvät), jättävät naiselle hyvin vähän tilaa puuttua asiaan:

- Asiantuntijakeskustelut: koska ne ovat ammattilaisten antamia, niissä on vaikea neuvotella.
- Ohjeelliset keskustelut: koska sopeutuminen näihin keskusteluihin on toistaiseksi ehtona olla ottamatta vastuuta.
- Rinnastetut keskustelut: keskusteluja ei ole integroitu. Jokainen ammattilainen puhuu omaa kieltään ja keskustelee harvoin muiden samassa jutussa mukana olevien ammattilaisten kanssa.

Naiset voivat löytää itsensä muiden tietojen ja sanojen kohteena. Mahdottomuus pysyä oman hoitopolun päähenkilönä vaarantaa toimenpiteiden jatkuvuuden ja kannustaa sosiaaliseen hylkäämiseen.

Tällaisessa asiassa on tärkeää kysyä itseltään, mitä synergiaetuja näillä eri kuvioilla voidaan kehittää, miten ne voivat koordinoida edunsaajiensa tarpeiden täyttämiseksi ja ehkäpä ennen kaikkea, miten ja kenen toimesta nämä tarpeet määritellään.

Esimerkkinä: Rikosilmoituksen vastaanottavan poliisin pitää tietää tarkasti, miten puhutella uhria aiheuttamatta lisävahinkoa. Kun kuitenkin otetaan huomioon tarve välttää uudelleentraumatisoitumisen riski, poliisin olisi voitava suorittaa haastattelu, esittää kysymykset ja laatia rikosilmoituksen teksti, jotta

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

syyttäjälle voidaan laatia selkeä, näyttöön perustuva ja helposti saatavilla oleva asiakirja. Syyttäjillä pitäisi olla jotain erikoistumista, jotta he voisivat toimia yhdessä tehokkaasti poliisin lisäksi myös sosiaalitoimen kanssa, jonka rooli suojelujärjestelmässä on hallitseva. Kun väkivallan asiantuntijana toimivaan syyttäjään voi luottaa, mahdollistaa se tehokkaamman ja ennen kaikkea nopeamman toiminnan. Oikeudenkäyntien vaatima aika on erityisen kriittinen tekijä uhrin tukemisessa. Voi kuluu kuukausia rikosilmoituksen hetkestä ja ensimmäisistä oikeudellisista toimenpiteistä, mutta miten uhrille käy sillä välin? Ja mitä tapahtuu uhrille, jos hänen hyökkääjänsä saa tietää, että hänestä on ilmoitettu? Miten uhria voidaan suojella siinä tilanteessa? Kuka on vastuussa? Millä ehdoilla? Oikeusjärjestelmän rajapinta sosiaalipalveluihin ja asialle omistautuneisiin yhdistyksiin on siis olennaisen tärkeää. Häätisesti kirjoitettu rikosilmoitus, poissaoleva tai ylikuormitettu syyttäjä ja hätäinen sosiaalitoimi voivat osaltaan vaikuttaa esimerkiksi tosiasioiden aliarviointiin sekä ristiriitaisten ja väkivaltaisten suhteiden sekavuuteen.

Riski väkivaltaisen suhteen alentamisesta sellaiseen, joka voi olla myös hyvin ristiriitainen, muodostaa todellisen toissijaisen uhriutumisen. Uhri altistuu hyökkääjänsä ”kostolle”, joka monissa tapauksissa johtaa rikosilmoituksen perumiseen, ja nainen joutuu itse asiassa jäämään yksin ja eristyksiin, ja kokee ”ettei ole uskottava”. Nämä olosuhteet ovat samanlaiset kuin ne, joita hän on jo kokenut väkivaltaisessa suhteessa. Keneen hänen pitäisi luottaa?

Samanlaisia vaikeuksia löytyy lakimiesten, suojeluyhdistysten henkilökunnan ja sosiaalitoimen työskentelytavasta. Oikeuspuolustusväylä pitäisi rakentaa yhdessä yhdistysten ammattilaisten ja sosiaalityöntekijöiden kanssa. Uhrille tällaiselle tielle lähteminen merkitsee hänen koko olemassaolonsa häiritsemistä, ja vaikka järkevää onkin sanoa, että se on hyväksi, tosiasia on, että henkilö, joka on jo väkivallan haurastunut, voi pelätä ottavansa todellisen ”hypyn tyhjiyteen”.

6. Miten tunnistaa ja rekrytoida harjoittelijoita?

Osallistujien valitseminen ja heidän jatkuvan sitoutumisensa varmistaminen koko koulutusjakson ajan on yksi koulutuksen ja erityisesti syventävän koulutuksen keskeisistä ongelmista.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Julkisesti rahoitetun koulutuksen yhteydessä koulutukseen käytetty aika ei saa edustaa taloudellisia kustannuksia tai osallistujille, olivatpa he sitten työntekijöitä tai itsenäisiä ammatinharjoittajia.

Tietyille ammattiryhmille suunnattua koulutusta voidaan tarkastella vain ”korkean erikoistumisen” moduulissa, kun taas ”Myötätunnosta vastuuntuntoon” ja ”Korkea integraatio” -moduulien on tarjottava moniammatillista läsnäoloa. Erityisesti ”Korkea integraatio” -moduulin olisi mahdollistettava kokemus vastakkainasettelusta ja koordinoinnista asiakirjojen tuottamisen kanssa ja keskustelujen välillä eri ammattilaisten välillä.

Koulutus tulee kalliiksi sekä valmistelun että organisoinnin kannalta ja harjoittelijoilta vaadittavan sitoumuksen kannalta.

Tästä syystä on välttämätöntä, että koulutukseen varattu aika on sopusoinnussa työtoiminnan kanssa ja että koulutushanke sisällytetään yrityksen tai palvelun kehittämissuunnitelmaan. Mahdollisuutta saada korkeasti koulutettuja ammattilaisia ei voida jättää yksilöllisen saatavuuden varaan, vaan sen on oltava yritys- ja institutionaalisella tasolla tunnustettu arvo.

Koulutushankkeeseen on sisällytettävä operatiivinen alkuvaihe, jonka tarkoituksena on esitellä ja edistää koulutusta osallistuvien eri yksiköiden tai laitosten hallintoelimille. Johdon suostumuksella päätetään, miten hanke esitellään koko palvelulle tai yritykselle ja päätetään osallistujien valintaperusteet.

Ennen koulutuksen aloittamista olisi suositeltavaa laatia täsmälliset sopimukset palvelujen tai yritysten ehdoista ja sitoutumisesta sekä kurssin suorittamisesta.

Olisi myös toivottavaa, että perustettaisiin tietokanta koulutukseen osallistuneista henkilöistä. Nämä tiedot ovat hyödyllisiä tulevien koulutusten suunnittelussa sekä koulutuksen tehokkuuden jälkiarvioinnissa.

7. Ehdotuksia opetusmenetelmiin ja arviointiin

Koska nämä koulutukset, riippumatta ehdotetusta tasosta, perus- tai syventävästä, on suunnattu ihmisille, jotka ovat jo koulutettuja ja työskentelevät ja koska hankittu tieto on käännettävä mahdollisimman pian tietotaidoksi, on tarpeen suosia metodologisia lähestymistapoja, jotka

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

suosivat jo olemassa olevien tietojen ja taitojen pääomittamista, joiden avulla oppijat voivat kokeilla uusia ratkaisuja paikan päällä.

Vivien-projektissa käytetyillä koulutusmenetelmillä (roolileikki, Forum Teatteri, kysymykset ja kielikuvat, Somebody®) on yhteistä se, että niissä ehdotetaan kokemuksellista lähestymistapaa, joka asettaa yksilön oppimisprosessin keskiöön, ja joka perustuu analyysiin ja ongelmanratkaisuun sekä hänen itseään heijastavien valmiuksiensa vahvistaminen. Yleensä kokemuksellinen koulutus löytää vankan perustan amerikkalaisen kouluttajan ja psykologin David A. Kolbin kehittämälle mallille, joka määritteli vaiheet tämäntyyppisen koulutuksen tehostamiseksi.

Kolbin malli koostuu pyöreästä prosessista neljässä vaiheessa, josta käytetään nimitystä oppimissykli tai kokemuksellinen oppimissykli:

1. Konkreettinen kokemus – osallistujat testaavat taitojaan ja tietojään simuloidun toiminnan kautta.
2. Heijastava havainto – tässä vaiheessa he pohtivat simuloitua toimintaa ja tulkitsevat, mitä kokemuksesta syntyi.
3. Abstrakti käsitteellistäminen – hankittu tieto kaavaillaan, jotta sitä voidaan kontekstualisoida ja soveltaa omassa todellisuudessa.
4. Aktiivinen kokeilu – tässä juuri hankittua tietoa testataan ja toteutetaan käytännössä, mikä luo uuden konkreettisen kokemuksen.

Koulutuslähestymistapa, joka perustuu todellisen kokemuksen simulointiin, luo emotionaalisen osallistumisen, joka stimuloi ymmärrystä ja juurruttaa hankitut tiedot muistiin.

Käytettävissä olevat tekniikat ja menetelmät vaihtelevat tarpeen ja asiayhteyden mukaan: luokkahuoneen ryhmätoiminnasta ulkoiluun. Oppimista ei muutenkaan suunnitella passiivisena assimilaationa vaan ennakoivana toimintana, jossa oppija on päähenkilö oman osaamisensa kehittämisessä.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Kun otetaan huomioon, että koulutukseen olisi kuuluttava eri tasoja ja erilaisia yritys-, palvelu- tai alueellisia ammatteja, tällaisen koulutuksen hyöty ei koske ainoastaan yksilöä vaan koko sosiaalista ryhmää, olipa se mikä tahansa.

Pitkän aikavälin etujen takaajien tulisi olla juuri niitä henkilöitä, jotka ovat käyneet syventävän koulutuksen ja joiden, vaikka he voivat olla todellisia kouluttajia, tulisi edustaa työpaikalla liittymäkohtia kollegoilleen sekä uusien hyväksytyjen strategioiden tehokkuuden seurannan edistäjiä. Kuten olemme toistuvasti korostaneet, tällaista tehtävää ei voida suorittaa vapaaehtoiselta pohjalta, vaan sen on vastattava johdon antamaa täsmällistä toimeksiantoa.

8. Arvioinnin kategorinen välttämättömyys

Emme aio toistaa sitä, mitä jo tiedetään hankkeiden tehokkuuden ja hyötysuhteen arviointitarpeesta ja -prosesseista. Haluamme kuitenkin korostaa, että julkisella rahalla rahoitettavien hankkeiden yhteydessä ei ole kyse niinkään hankkeen hallinnoinnin rahoitusoikeellisuudesta, vaan sen varmistamisesta, että investoinnilla on ollut todellista tuottoa julkisen edun kannalta. Jos esimerkiksi koulun rakennushankkeen yhteydessä arviointi ei koskisi ainoastaan hankkeen tarkoituksenmukaisuutta kustannusten, materiaalien laadun ja rakenteen laadun kannalta. On myös kyettävä arvioimaan, mahtuuko kouluun todella lapsia, pidetäänkö oppitunteja, eli palveleeko laitos tosiasiallisesti yhteistä hyvää. Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevan eurooppalaisen koulutuksen paljoudesta on hyvin vaikeaa saada tietoja, joiden perusteella kurssien todellista vaikutusta voitaisiin arvioida interventioiden laadulla.

Tästä syystä tiivistämme arviointiprosessien keskeisiä kohtia, jotka olisi otettava huomioon koulutusta suunniteltaessa.

Hanketta voidaan pitää ”toimintasarjana, jolla pyritään tuottamaan selkeästi määritellyt tavoitteet määrättyssä ajassa suhteessa tiettyyn talousarvioon”, tai keinona määritellä ja hallita taloudellisia resursseja ja muutosprosesseja. Hankkeessa on oltava hierarkkisesti määritellyt tavoitteet (panokset, toimet, tulokset, tavoitteet ja yleistavoite), joukko erityisiä oletuksia sekä järjestelmä saatujen tulosten todentamiseksi ja arvioimiseksi eli seurantajärjestelmä. Hankkeen arviointiin räätälöity

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

seurantajärjestelmä auttaa helpottamaan johtamisprosessia, legitimoit ja vahvistaa hankkeen uskottavuutta, motivoi osallistujia ja pystyy siirtämään ja toistamaan saadut hyödyt. Jotta tämä voidaan tehdä, sen on täytettävä tietyt edellytykset:

- Se on hahmoteltava hankkeen alkuvaiheessa.
- Se on jäseneltävä objektiivisesti valvottavissa olevien indikaattoreiden ympärille.
- Se on järjestettävä hankkeen kriittisten hetkien huomioon ottamiseksi siten, että sen valvonta taataan.
- Sen on varmistettava kaikkien asianosaisten toimijoiden osallistuminen.

Arviointi tarkoittaa sitä, että tarkastellaan kattavasti, kriittisesti ja objektiivisesti tavoitteiden tarkoituksenmukaisuutta ja toteutettujen toimien laatua suhteessa saavutettuihin tuloksiin, aiheutuneisiin vaikutuksiin ja tarpeisiin, joita niillä pyritään tyydyttämään. Arviointi ei tarkoita pelkän tekniikan käyttämistä, vaan sellaisen prosessin kehittämistä, jonka vaiheet on suunniteltava koko hankkeen elinkaaren ajan, suhteessa eri kiinnostuksen kohteisiin:

- Ennen – looginen suunnittelu (resurssien suunnittelu ja tunnistaminen, kustannus-hyötyanalyysi mukaan luettuna)
- Aikana – toteutustoimien merkityksellisyys ja tehokkuus (projektinhallinta, tavoitteiden arviointi, ulkoisten tekijöiden valvonta)
- Jälkikäteen – tulosten tehokkuus ja vaikutus (saavutetut tavoitteet, lisäarvo)
- Arviointiprosessissa on otettava huomioon sekä tiukemmin mitattavissa olevat lähestymistavat (rahoitusnäkökohdat, tulokset, arvo) että muotoutumismenetelmät (erityistaitojen kehittäminen, suorituskyvyn parantaminen).

9. Vammaisiin naisiin kohdistuva väkivalta: suuri näkymättömyys

Kun analysoidaan kirjallisuutta ja tutkitaan mitä on olemassa yhdistysten ja palvelujen osalta kansallisella ja Euroopan tasolla, vammaisia naisia ei heti pidetä mahdollisena väkivallan uhrina.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

Kirjallisuudessa julistetaan heidän riskistään altistua väkivallalle, mutta ennakoiva tutkimus puuttuu suojelun, paljastamisen ja välittämisen osalta.

Nyt pääkysymys on: kun puhutaan naisiin kohdistuvasta väkivallasta, puhutaanko nyt kaikista naisista vai vain vammattomista ja syntyperäisistä naisista? Yleisesti väkivallan uhrien vastaanottoon, suojeluun ja tukemiseen koulutettujen ammattilaisten on kuitenkin voitava työskennellä minkä tahansa naisen kanssa riippumatta hänen iästään, yhteiskuntaluokasta, alkuperästä ja siitä, onko hänellä vamma.

Koulutusten on oltava osallistavia ja järjestelmällisesti käsiteltävä kaikkia tilanteita, jotka edustavat naiselle ylimääräistä haavoittuvuutta. Jokaisella koulutuskurssilla olisi käsiteltävä sisällössään erityiskysymyksiä, jotka liittyvät väkivallan uhreiksi joutuneiden vammaisten naisten hoitoon. Jokaisen ammattilaisen tulisi olla tietoinen väkivallan uhreiksi joutuvien vammaisten naisten tarpeista ja erityispiirteistä. Lisäksi palvelut olisi oltava saavutettavia eri näkökulmista. Verkkosivuston pitäisi esimerkiksi tarjota helppolukuista tekstiä, tehdä ääniviesteistä esteettömiä ja tarjota näitä tietoja tekstinä ja äänenä kanta- ja maahanmuuttajaväestön puhumilla pääkielillä.

Väkivallan naisuhreille suunnattujen palvelujen olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä yhdistysten kanssa, sellaisten ammattilaisten kanssa, jotka käsittelevät näitä erityisiä haavoittuvuuksia: vammaisten, maahanmuuttajanaisten yhdistysten jne. Verkkosivuston olisi oltava kaikkien saatavilla.

Kunkin kaupungin, kunkin seudun olisi tarjottava vammaisten naisten saatavilla oleva turvakoti ja voitava luottaa, että toimijat pystyvät huolehtimaan heistä.

10. Omatoiminen harjoittelu johtopäätöksenä

Antaakseen itselleen mahdollisuuden kollektiiviseen pohdintaan vammaisuuden erityisteemasta, jokainen yhdistys tai palveluntarjoaja voisi kokoontua yhteen ja edetä seuraavasti:

1. Palauta mieleen kaksi viimeistä tapausta, joissa oli mukana vammaiset naiset: Mikä toimi ja mikä oli vaikeaa?
2. Kuvaile yksityiskohtaisesti kaikkien naisten ja vammaisten nykyisin käytettävissä olevia resursseja liittyen rakenteeseen, taitoihin ja alueen suhteisiin.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

20

Email: vivien@giollicoop.it

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin
Perusoikeus, tasa-arvo- ja
kansalaisuusohjelma (2014–2020)

VIVIEN - Victim Violence Educational Network
An educational project to improve the ability to assist women victims of violence

3. Listaa, mitä voitaisiin tehdä vammaisten naisten palveluihin pääsyn, majoituksen ja tuen parantamiseksi.
4. Tilaa kohdassa 3 luetellut asiat tärkeysasteen mukaan.
5. Tunnista ehdotettujen ratkaisujen joukosta
 - a) ne, jotka voitaisiin toteuttaa välittömästi.
 - b) ne, jotka voidaan suunnitella seuraavien 12 kuukauden aikana.
6. Suunnittele lyhyen ja pitkän aikavälin ratkaisujen toteuttamista.
7. Tarkista vuoden kuluttua toteutetut muutokset ja niiden tehokkuus.

Tekstin sisältö perustuu kirjoittajan käsityksiin ja on kokonaan kirjoittajan vastuulla. Euroopan unionin komissio ei kanna vastuuta tässä esitetyn tiedon käytöstä.

VIVIEN - Project n. 810444 REC-AG-2017/REC-RDAP-GBV-AG-2017

<https://vivien-project.eu>

<https://twitter.com/ProjectVivien>

<https://www.facebook.com/Vivienproject/>

Email: vivien@giollicoop.it